

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.32/2024/7.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. november 15. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A társtettesként, csoportosan hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott1 büntetés-végrehajtási törzsőrmester I. rendű vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2024. január 23. napján kihirdetett Kb.I.15/2023/61. számú ítéletét vádlott1 volt büntetés-végrehajtási törzsőrmester I. rendű és vádlott2 volt büntetés-végrehajtási törzssászlós II. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2024. január 23. napján kihirdetett Kb.I.15/2023/61. számú ítéletével vádlott1 bv. törzsőrmester I. rendű vádlottat és vádlott2 bv. törzssászlós II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként, csoportosan hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, ezért őket 3 - 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 3 - 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a vádlottak legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsáthatók feltételes szabadságra. vádlott3 bv. főtörzssászlós III. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő, bűnsegédként, csoportosan hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, ezért 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette, és úgy rendelkezett, hogy annak végrehajtása esetén a III. rendű vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. vádlott4 bv. főtörzsőrmester IV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 440. § (1) bekezdésébe ütköző jelentési kötelezettség megszegése vétségében, ezért 200 napi tétel, napi tételenként 2.500 Ft, összesen 500.000 Ft pénzbüntetésre és 2 évre rendfokozatban visszavetésre ítélte. Az 500.000 Ft pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett, és a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra. Az elsőfokú bíróság a II. rendű vádlottat 192.000 Ft, a III. rendű vádlottat 21.600 Ft, a IV. rendű vádlottat 18.280 Ft, míg valamennyi vádlottat egyetemlegesen 133.866 Ft büntető költség megfizetésére kötelezte. Az ügyben előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

[2] Az elsőfokú tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül valamennyi vádlott vonatkozásában tudomásul vette az ítéletet. Az I. rendű vádlott és védője, valamint a II. rendű vádlott és védője enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést. A III. rendű vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vették. A IV. rendű vádlott és védője három munkanap gondolkodási időt tartottak fenn, de a törvényes határidőn belül jogorvoslati nyilatkozatot nem tettek. Így az elsőfokú ítélet vádlott³ bv. törzsszázlós III. rendű vádlott tekintetében 2024. január 25. napján, míg vádlott⁴ bv. főtörzsőrmester IV. rendű vádlott tekintetében 2024. január 26. napján jogerőre emelkedett.

[3] Az I. rendű vádlott védője a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását. Ebben utalt arra, hogy az eredetileg enyhítés érdekében bejelentett fellebbezést a jogi minősítés megváltoztatása és enyhítés érdekében tartja fenn. Álláspontja szerint erre a Be. 590. § (2) bekezdése nyújt lehetőséget. Beadványában kifejtette, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a védenca terhére megállapított bűncselekmény esetében a csoportos elkövetés, mint minősítő körülmény megállapítására lehetőséget látott. Utalt a Btk. 459. § (1) bekezdés 3. pontjában írt csoport fogalmára, amely a bűncselekmény elkövetésében legalább három személy részvételét feltételezi. Kifejtette, hogy az I. és II. rendű vádlottak tekintetében a társtettesi elkövetés került megállapításra, azonban az elsőfokú bíróság által feltételezett csoport harmadik tagja, a III. rendű vádlott esetében az adott bűncselekmény bűnsegédként történő elkövetése tévesen került megállapításra. Az I. és II. rendű vádlottak nem nyilatkoztak a III. rendű vádlott cselekvőségéről, a III. rendű vádlott pedig a tárgyaláson nem tett vallomást, de a nyomozás során olyan tartalmú nyilatkozatot tett, hogy a sértettnek az I. és II. rendű vádlottak általi bántalmazását látva, éppen annak abbahagyása érdekében kezdte el a felszereléseit a zárka közepére dobálni. Feltehetőleg ezen hanghatással járó cselekvés hatására fejeződött be a bántalmazás. A védői álláspont szerint ilyen bizonyítékok elfogadása mellett nem állapítható meg a bűnsegédi elkövetés, mert a III. rendű vádlott cselekménye sem fizikai, sem pszichikai bűnsegélynek nem tekinthető, éppen ellene hatott a bántalmazásnak, így a két elkövető részvételére figyelemmel a csoportos elkövetés nem állapítható meg. A védő utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a III. rendű vádlott bűnösségére és a jogi minősítésre vonatkozó következtetését nem is indokolta meg megfelelően. Kifejtette, hogy a védencai terhére megállapítható enyhébb – alapeseti – minősülés mellett lehetőség van a javára megállapított enyhítő körülményekre figyelemmel védencével szemben a kiszabott büntetés lényeges enyhítésére és a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére.

[4] A II. rendű vádlott védője szintén előterjesztette a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben kifejtette, hogy a II. rendű vádlott cselekményének téves jogi minősítése kapcsán merülhet fel a kiszabott büntetés enyhítése végső soron próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása. Beadványában utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a sértett által vallottakat részben a III. rendű vádlottnak a sértetti vallomást alátámasztó nyilatkozata, valamint a videófelvevételek alátámasztották, ezért az I. és II. rendű vádlottak vallomásai nem voltak elfogadhatóak. Utalt azonban arra is, hogy mind a III. rendű vádlottnak, mind a sértettnek az eljárás különböző

szakaszaiban voltak eltérő nyilatkozatai, és az elsőfokú bíróság nem adta megfelelő magyarázatát annak, hogy az I. és II. rendű vádlottak egybehangzó következetes vallomásaival szemben, miért pont azon sértetti és III. rendű vádlotti vallomásokat fogadta el, amelyek éppen kapcsolódtak egymáshoz, egymást alátámasztották, továbbá nem fejtette ki részletebben, hogy a videófelvevételek ezen vallomásrészeket milyen módon támasztották alá. Ezt követően a II. rendű vádlott védője részletesen elemezte az elsőfokú bíróság által a tárgyaláson megismert bizonyítékokat, azokat mintegy újraértékelve fejtette ki, hogy a Szegedi Törvényszéknek a bizonyítékokból levont következtetései megalapozatlanok. Így álláspontja szerint tévesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy az I-III. rendű vádlottak tervszerűen készültek a sértett bántalmazására, mert álláspontja szerint tiltott tárgyak keresésére indultak a zárkába operatív információ alapján.

[5] Hivatkozott továbbá arra is, hogy a tényállás alapján levont helytelen következtetés az elsőfokú katonai tanács részéről az is, hogy a III. rendű vádlott az I. és II. rendű vádlottakkal szándékegységben cselekedett. A III. rendű vádlott egyértelműen arra hivatkozott, hogy megszakítani igyekezett az I. és II. rendű vádlottak bántalmazó cselekményét, amelyet azonban a törvényszék annak ellenére nem fogadott el a kamerafelvevételekre hivatkozva. A II. rendű vádlott védője kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja alapján részben megalapozatlan, mivel a bizonyítékok értékelése kapcsán téves, okszerűtlen következtetést vont le, a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett, és ezzel összefüggésben mind a tényállást, mind a bűncselekmény jogi minősítését részben tévesen állapította meg. Indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alapján a rendelkezésre álló iratok tartalma, valamint a helyes ténybeli következtetés útján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő, a II. rendű vádlott vallomására alapított tényállást állapítson meg, azzal, hogy ezen vádlott bűnössége a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző, társtettesként hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetnének minősül. Indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést lényegesen enyhítse, és enyhítő rendelkezés alkalmazásával végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabjon ki. Az enyhítő körülmények körében kiemelte, hogy védence szolgálati viszonya megszűnt, édesanyja ápolásra-gondozásra és anyagi támogatásra szorul. Megjegyezte, hogy bár az elsőfokú bíróság is a középértéknél enyhébb szabadságvesztés büntetést szabott ki, azonban az a körülmény, hogy a cselekmény elkövetése óta több mint négy év telt el, és védence több mint két éve áll büntetőeljárás hatálya alatt indokoltá teszi a szabadságvesztés mértékének enyhítését, és végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.428/2024/3. számú átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács a megfelelő összetételben eljárva, a perrendi szabályok megtartásával ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, és azokat megfelelően értékelve állapította meg – az I. és II. rendű vádlottak védekezésével szemben – a történeti tényállást. Helyesen következtetett a két vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára és bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Indítványozta az ítélet személyi részét kiegészíteni a vádlottak szolgálati viszonya megszűnésére utalással. Álláspontja szerint a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok szem előtt tartásával került sor az I. és II. rendű vádlottakkal szemben a börtön fokozatú szabadságvesztés, valamint a közügyektől eltiltás kiszabására. A fellebbviteli főügyészség

kifejtette azon álláspontját, hogy a középértéket meg sem közelítő, a büntetési tétel alsó határát alig meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetés az I. és II. rendű vádlottak esetében még tetтарыos és igen méltányos, így az enyhítést célzó védői fellebbezések nem foghatnak helyt. Észrevételezte, hogy 61-es sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv kivonata esetében a Be. 445. § (10) bekezdésében foglaltak konzekvens alkalmazása lett volna indokolt, különösen a Be. 445. § (2) bekezdés e) és g) pontja érvényesülése végett. Összességében arra tett indítványt, hogy az ítéltábla katonai tanácsa a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának elsőfokú ítéletét az I. és II. rendű vádlottak vonatkozásában – a személyi rész pontosítását követően – a Be. 605. § (1) bekezdésének megfelelően hagyja helyben.

[7] Az I. és II. rendű vádlottak, valamint védőik által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (3) és (5) bekezdései alapján korlátozott. Ebből következően a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta, hogy a katonai tanács nem követett-e el olyan eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné, továbbá a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket. Értelemszerűen a felülbírálat a Be. 590. § (9) bekezdése alapján csak a fellebbezéssel érintett I. és II. rendű vádlottakat érintette.

[8] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárása során nem követett el olyan a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában írt a Be. 607. § (1) bekezdésébe, 608. § (1) bekezdésébe és 609. § (1) bekezdésébe ütköző eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné. Eljárási szabálysértésre az érdekeltek nem is hivatkoztak. Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a jegyzőkönyv kivonatában nem rögzítette a perbeszédet és az utolsó szó jogán elhangzottakat, valamint az ügydöntő határozat szóbeli indokolását, a Be. 445. § (9) bekezdésén alapszik. A (10) bekezdés szövege csupán lehetőséget ad arra, tehát elmaradása nem eljárási szabálysértés.

[9] Az I. és II. rendű vádlottak, valamint védőik egyaránt a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján terjesztették elő fellebbezésüket az ítélet kihirdetését követően, azok kizárólag enyhítésre irányultak. A Be. 590. § (3) bekezdéséből következően a felülbírálat az ítélet fellebbezéssel sérelmezett rendelkezéseit érinti, és nem vizsgálhatta a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben írt tényállás megalapozottságát. A Be. 584. § (3) bekezdés b) pontja szerint a fellebbező a Be. 583. § (3) bekezdése szerinti fellebbezését a fellebbezéssel nem érintett rendelkezésre a későbbiekben nem terjesztheti ki. A bűnösség megállapítása és a jogi minősítés helyessége vizsgálatának során tehát az elsőfokú ítéletben írt történeti tényállás képezte a felülbírálat alapját. A személyi körülmények tekintetében bekövetkezett változásokat azonban a másodfokú bíróságnak rögzítenie kellett a határozatában, így azt, hogy vádlott1 bv. törzsőrmester I. rendű vádlott szolgálati viszonya közös megegyezéssel 2024. február 12-i hatállyal, míg vádlott2 bv. törzsszáslós szolgálati viszonya közös megegyezéssel 2024. március 1-i hatállyal megszüntetésre került.

[10] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor vádlott1 bv. törzsőrmester I. rendű vádlott és vádlott2 bv. törzsszázlós II. rendű vádlott bűnösségét a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő tártettesként, csoportosan hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében megállapította. A bűncselekményt az a hivatalos személy követi el, aki eljárása során mást tetteleg bántalmaz. A cselekmény súlyosabban minősül és kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ha a bűncselekményt csoportosan követik el. Az I. és II. rendű vádlottak azzal a magatartásukkal, hogy körletfelügyelői, illetve körlet-főfelügyelői szolgálatuk teljesítése során, tehát a fogvatartottak tekintetében hivatalos személyként sértett1 sértett fogvatartottat a körletben több alkalommal megütötték és megrúgták megvalósították a tártettesként hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetettét.

[11] A védőknek a csoportos elkövetés, mint minősítő körülmény megállapítását támadó indítványai nem alaposak. vádlott3 bv. főtörzsszázlós III. rendű vádlott bűnösségét az elsőfokú bíróság a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő, bűnsegédként, csoportosan hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében állapította meg. A Szegedi Törvényszék a jogi minősítés indokolása során részletesen elemezte, értékelte az általa megismert bizonyítékokat és elvetette a III. rendű vádlott azon védekezését, hogy a sértett fogvatartottnak az I. és II. rendű vádlottak általi bántalmazását látva megijedt, nem merete megszakítani a magatartásukat, de a sértett felszerelését elkezdte a földre dobálni azért, hogy annak hatására a körletfelügyelő és a körlet-főfelügyelő felhagyjanak magatartásukkal. A védekezése eleve életszerűtlen, hiszen az ügy eredeti négy vádlottja közül a III. rendű vádlott volt a legmagasabb rendfokozatú, továbbá a leghosszabb szolgálati idővel rendelkező személyt, így az ijedtségre vonatkozó hivatkozása nem elfogadható. A katonai tanács a bizonyítékok, így különösen a rendelkezésre álló videófelvevételek alapján jutott arra a következtetésre, hogy az I., II. és III. rendű vádlottak tervszerűen készültek a sértett megverésére, összehangoltan tevékenykedtek. Az nem került megállapításra, hogy a III. rendű vádlott bántalmazta volna a sértettet, azonban az I. és II. rendű vádlottak ezen cselekményeit megelőzően, annak ideje alatt, majd azt követően aktív magatartást fejtett ki. Ez nem csupán az elsőfokú ítélet [71] és [72] bekezdéseiben rögzített III. rendű vádlotti magatartásokat jelenti, hanem a bántalmazás ideje alatt a sértett tárgyainak a földre történő dobálását is. A tényállásból megállapíthatóan a vádlotti magatartás célja a fogvatartott sértett nem törvényes eszközökkel történő „megfegyelmezése” volt. Ebből a szempontból pedig a sértett megütése és megrúgása, valamint személyes tárgyainak a földre dobálása azonos irányba ható magatartások, a III. rendű vádlott cselekménye az I. és II. rendű vádlottakra szándékerősítően hatott. Ezért nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor vádlott3 bv. törzsszázlós bűnösségét bűnsegédként hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében megállapította, és az I., II. és III. rendű vádlottak cselekményét csoportosan elkövettként is minősítette.

[12] A vádlottak büntetésének enyhítésére irányuló fellebbezések nem alaposak.

[13] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. Az enyhítő körülmények az I. és II. rendű vádlott esetében is kiegészítendőek azzal, hogy a szolgálati viszonyuk megszűnt, a jövőben nem lesz lehetőségük hivatalos személyként bűncselekményt elkövetni. Megállapítható azonban, hogy nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor vádlott1 bv.

törzsőrmester és vádlott2 bv. törzssászlós vádlottakkal szemben a rendelkező részben írt büntetéseket szabta ki. A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatti büntetéskiszabás során a differenciálást leginkább meghatározó körülmény az, hogy a terhelt csupán indokolt és jogszerű intézkedése során lépi túl a megengedett kereteket és bántalmazza a sértettet, vagy a magatartása eleve jogellenesen a sértett bántalmazására irányul. A jelen ügyben az utóbbi cselekmény valósult meg, ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította határozatában, hogy tervszerűen készültek a sértett megverésére. Ezért helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a törvénnyel eddig összeütközésbe nem került I. és II. rendű vádlottakkal szemben az adott bűncselekményre irányadó középértéktől jelentősen enyhébb, a büntetési tétel alsó határához közelebb eső tartamú börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést szabott ki. A 3-3 év szabadságvesztés büntetés megfelel az I-IV. rendű vádlotti cselekmények belső arányainak, de az I. és II. rendű vádlottak viszonylatában is, mert Kozma bv. törzsőrmester cselekvősége meghaladta Pigniczki bv. törzssászlósét, aki azonban magasabb szolgálati beosztást ellátó személyként nagyobb felelősséget kell hogy viseljen. Az I. és II. rendű vádlottak magatartásukkal méltatlanná váltak a közügyek gyakorlására, ezért az elsőfokú bíróság indokoltan tiltotta el őket annak gyakorlásától a szabadságvesztésükkel arányos időtartamban. A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletében kiszabott büntetések mindkét vádlott tekintetében megfelelnek a Btk. 79. §-ában írt büntetési céloknak, ezért az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések eredményre nem vezethettek.

[14] Az elsőfokú katonai tanács ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[15] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 605. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2024. november 15.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

bíró

előadó
bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.I.15/2023/61. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.32/2024/7. számú végzése folytán vádlott1 volt büntetés-végrehajtási törzsőrmester I. rendű és vádlott2 volt büntetés-végrehajtási

törzsszáslós II. rendű vádlottak tekintetében 2024. november 15. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2024. november 15.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke